

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 155/19
Luxembourg, 12. prosinca 2019.

Presuda u predmetu C-435/18
Otis i dr./Land Oberösterreich i dr.

Osobe koje ne djeluju kao ponuditelj ili kupac na tržištu zahvaćenom zabranjenim sporazumom mogu zahtijevati naknadu štete nastale tim zabranjenim sporazumom

Svojom današnjom presudom Sud je dao važna pojašnjenja o odnosu odredaba prava Unije i odredaba nacionalnog prava kojima se uređuju tužbe za naknadu štete nastale zabranjenim sporazumom time što je presudio da članak 101. UFEU-a treba tumačiti na način da javno tijelo koje je dodijelilo poticajne zajmove kupcima karteliziranih proizvoda može zahtijevati naknadu štete nastale zabranjenim sporazumom.

Predmet se vodi pred Oberster Gerichtshofom (Vrhovni sud, Austrija) povodom tužbe za naknadu štete koju je podnio, među ostalim, Land Oberösterreich (u daljnjem tekstu: tužitelj) protiv pet društava aktivnih na tržištu instalacije i održavanja dizala i pokretnih stepenica, čije je sudjelovanje u protutržišnom ponašanju u okviru zabranjenog sporazuma prethodno utvrđeno. Tužitelju nije nastala šteta kao kupcu proizvoda zahvaćenih zabranjenim sporazumom. Nasuprot tomu, zbog porasta građevinskih troškova prouzročenog zabranjenim sporazumom, on je dodijelio poticaje u obliku poticajnih zajmova namijenjenih financiranju građevinskih projekata na koje je zabranjeni sporazum utjecao u iznosu višem od iznosa bez tog zabranjenog sporazuma, čime je tužitelj lišen mogućnosti da tu razliku koristi u druge, isplativije svrhe. Međutim, prema mišljenju Oberster Gerichtshofa, načela kojima se u nacionalnom pravu uređuje naknada isključivo imovinskih šteta ograničava naknadu samo na štete čiji se nastanak nastojao spriječiti prekršenom normom, a čime bi se moglo isključiti naknadu štete koja je nastala osobama koje na tržištu zahvaćenom zabranjenim sporazumom ne djeluju ni kao ponuditelj ni kao kupac.

Sud, kojemu je Oberster Gerichtshof postavio pitanje o usklađenosti takvog ograničenja s člankom 101. UFEU-a, najprije je podsjetio na to da članak 101. stavak 1. UFEU-a proizvodi izravne učinke u odnosima između pojedinaca i osobito dodjeljuje svakoj osobi kojoj je nastala šteta prouzročena ugovorom ili ponašanjem koje može ograničiti ili narušiti tržišno natjecanje pravo da za to zahtijeva naknadu štete ako postoji uzročna veza između štete i povrede pravila tržišnog natjecanja. Usto, Sud je također naveo da nacionalna pravila o načinima korištenja tog prava na naknadu štete ne smiju ugroziti učinkovitu primjenu članka 101. UFEU-a.

Sud je smatrao da bi učinkovita zaštita od štetnih posljedica povrede pravila tržišnog natjecanja Unije bila ozbiljno narušena ako bi pravo na naknadu šteta nastalih zabranjenim sporazumom bilo unaprijed ograničeno na ponuditelje i kupce na tržištu zahvaćenom zabranjenim sporazumom. Međutim, u glavnom predmetu, ograničenje propisano nacionalnim pravom u pogledu štete koja se može naknaditi imala je za učinak upravo to da se isključi naknada štete koju tužitelj ističe zbog toga što on nema svojstvo ponuditelja ili kupca na tržištu zahvaćenom zabranjenim sporazumom. Naime, kako se ne bi dogodilo da sudionici u zabranjenom sporazumu ne budu dužni naknaditi svu štetu koju su mogli prouzročiti, nije nužno da šteta koja je nastala dotičnoj osobi ima posebnu vezu sa zadanim zaštitnim ciljem članka 101. UFEU-a.

Prema mišljenju Suda, članak 101. UFEU-a stoga znači da svatko tko ne djeluje kao ponuditelj ili kao kupac na tržištu zahvaćenom zabranjenim sporazumom, ali je dodijelio poticaje u obliku poticajnih zajmova kupcima proizvoda koji se nude na tom tržištu, može zahtijevati naknadu štete koja mu je nastala zbog toga što, s obzirom na to da je iznos tih poticaja bio viši nego što bi bio

bez navedenog zabranjenog sporazuma, nije mogao koristiti tu razliku u druge, isplativije svrhe. Naposljetku, Sud je pojasnio da je na nacionalnom sudu da odredi je li tužitelj mogao izvršiti isplativija ulaganja i je li dokazao postojanje uzročne veze između te štete i zabranjenog sporazuma o kojem je riječ.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293